

gerens eventuelle tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Lægekonsulenterne må ikke gennem deres arbejde have kendskab til den, som sagen vedrører. Hvis borgeren fx er patient i lægekonsulentens private praksis, er lægekonsulenten inhabil i sagen.

2. Lægeerklæringer

I sager om førtidspension indhentes ofte lægeerklæringer som dokumentation for helbredets indvirkning på arbejdsevnen. Retningslinjerne for lægeerklæringer fremgår klart og tydeligt af aftalen om Socialt-lægeligt samarbejde mellem Lægeforeningen, Kommunernes Landsforening, Københavns- og Frederiksberg Kommune.

En lægeerklæring må ikke ved sit indhold bidrage til at skabe usikkerhed hos patienten om, at den endelige beslutning om tildeling af sociale ydelser tages af kommunen.

Det påhviler pensionsmyndigheden nøje at beskrive formålet, når den indhenter lægelige oplysninger, så lægen kan indrette sin besvarelse i overensstemmelse hermed og medtage de oplysninger, der er relevante. Lægeerklæringer skal udfærdiges i overensstemmelse med lægelovens forskrifter. Her står der, at lægen omhyggeligt og neutralt skal beskrive sine lægelige iagttagelser om sygdomme eller forhold, som lægen har det fornødne lægelige kendskab til. Lægen kan i relevant omfang beskrive borgerens funktionsniveau i forhold til eventuelt foreliggende sygdomme – herunder også beskrive sygdomsreaktioner ved forskellige arbejdsfunktioner.

Det er vigtigt at pointere, at læger ikke har det fornødne socialfaglige kendskab til arbejdsmarkedet og støttemuligheder efter den sociale lovgivning m.v. til at vurdere, om en borger har ret til førtidspension. Den attestudstedende læge er heller ikke ansvarlig for, at der træffes en juridisk korrekt afgørelse. Kommunen eller ankeinstansen afgør suverænt hvilken social ydelse, borgeren har ret til.

Kommunen skal reagere på lægeerklæringer, der indeholder synspunkter om patientens ret til sociale ydelser, og ikke blot acceptere sådanne erklæringer, der indgår i dokumentationen i sagen. Kommunen kan fx rette henvendelse til den attestudstedende læge og bede om en attest, der er i overensstemmelse med aftalen med Lægeforeningen. Ved strid mellem kommunen og den attestudstedende læge kan attesten indsendes til

»Kontaktudvalget« og her vurderes af KL og Lægeforeningen.

Det kan forekomme, at kommunen ikke er enig i den undersøgende læges konklusion om borgerens funktionsevne i forhold til forskellige arbejdsfunktioner. Da må kommunen redegøre for sin vurdering og anføre en faglig forklaring som fx begrunding, hvorfor kommunen ikke finder det dokumenteret, at arbejdsevnen er varigt nedsat på trods af det beskrevne funktions-evnetab. Kommunen kan også pege på, hvorfor borgeren på trods af det beskrevne funktions-evnetab fortsat kan udføre konkret angivne arbejdsfunktioner. Eller kommunen kan vælge at indhente yderligere dokumentation fx ved arbejdsprøvning eller en ny lægeerklæring.

3. Begrundelsen for en afgørelse om førtidspension

En afgørelse om førtidspension skal altid begrundes fagligt og gennemskueligt. Begrundelsen skal indeholde en henvisning til de relevante retsregler, en kort redegørelse vedrørende sagens faktum og en angivelse af de hovedhensyn, der har været bestemmende ved skønsmæssige afgørelser.

Redegørelsen for sagens faktum skal bl.a. indeholde en beskrivelse af, hvilke lægelige oplysninger, der eventuelt er lagt til grund for sagens afgørelse. Dette er især relevant, hvis der foreligger flere indbyrdes modstridende sagkyndige erklæringer.

Hensyn til kommunens økonomi er ikke et gyldigt hensyn ved afgørelser om førtidspension.

Oplysning af sagen og samarbejdet med borgeren

Nogle borgere har den oplevelse, at lægekonsulenten har »tilsidesat« andre lægers erklæringer eller vurderinger.

Ovenfor er beskrevet hvad kommunen kan gøre, hvis en praktiserende læge eller speciallæge i strid med retningslinjerne har anført synspunkter om borgerens ret til sociale ydelser i sin lægeattest. Hvis kommunen beslutter at indhente flere oplysninger om borgerens helbred, kan den – når det er praktisk muligt – give borgeren mulighed for at vælge mellem flere læger inden for samme speciale.

Nogle borgere oplever også, at lægekonsulenten har afgjort deres førtidspensionssag, hvilket klart strider mod retningslinjerne. Disse situationer kan undgås ved, at kommunen klart og tydeligt informerer borgeren om, hvem der har truffet beslutningen og på hvilket grundlag.